

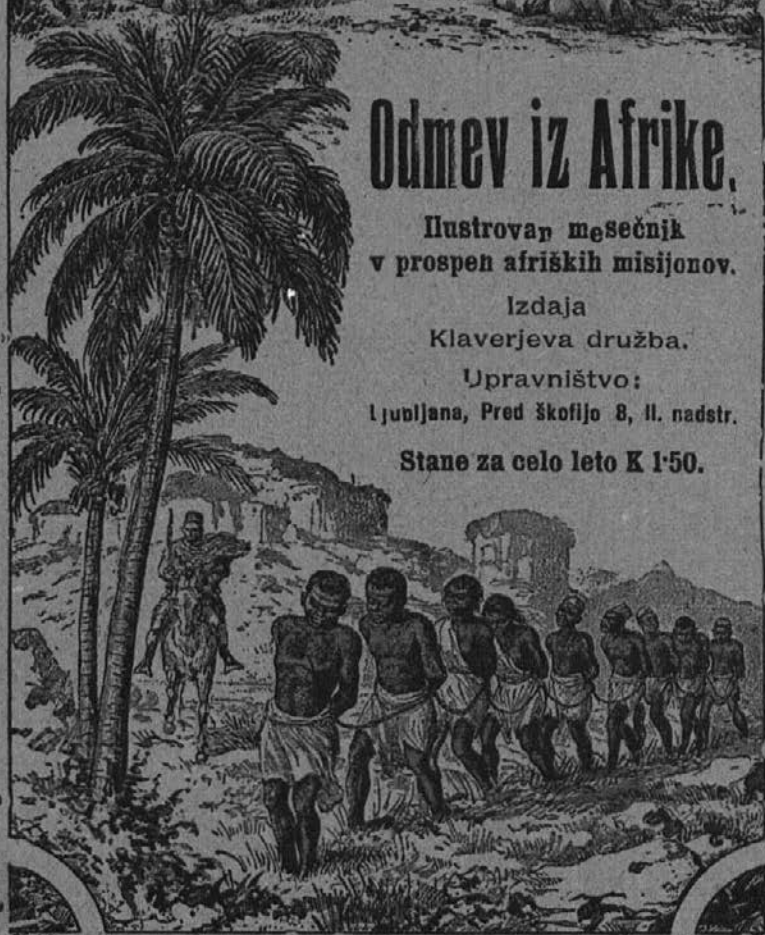
Odmev iz Afrike.

Ilustrovan mesečnik
v prospeh afriških misijonov.

Izdaja
Klaverjeva družba.

Upravništvo:
Ljubljana, Pred škofijo 8, II. nadstr.

Stane za celo leto K 1'50.

Odmev iz Afrike, ilustrovan mesečnik v prospeh afriških misijonov in v oproščenje za-

morskih sužnjev. Izdaja ga Družba sv. Petra Klaverja. Tiska se v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, ogrskem, francoskem, angleškem in laškem jeziku. Blagoslovljen po papežih Piju X. in Benediktu XV. Stane za celo leto **K 1.50**. Naroča se pod naslovom: Podružnica Družbe sv. Petra Klaverja, **Ljubljana**, Pred Škofijo 8, II. nadstropje; Trst, via Sanità 14.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici Klaverjeve družbe, gospej grofici M. Tereziji Ledóchowski, začasno **Salzburg**, Drefaltigkeitssgasse 12.

Vsebina številke meseca maja:

Pismo msgr. Bonzano Družbi sv. Petra Klaverja. — Češčenje naše ljube Gospe v Ugandi. — Misijonski dopisi: Apostolski vikariat dežele Bazuto. (Piše o. Thommerel.) — Dom za malgaško mladino. (Pismo o. Alojzija.) — Pisma misijonarjev od 25. decembra 1916 do 25. januarja 1917.) — Kratki misijonski dopisi. — Misijonske družbe v svetovni vojni. — Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja. — Naša akcija ob prazniku sv. Treh kraljev. — Listek: Junaštvo desetletne katehumene. — Popolni odpustek. — Sliki: »Črni« Marijini otroci v Ugandi. — Kapela sv. Jožefa v Maroantsetri (Madagaskar).

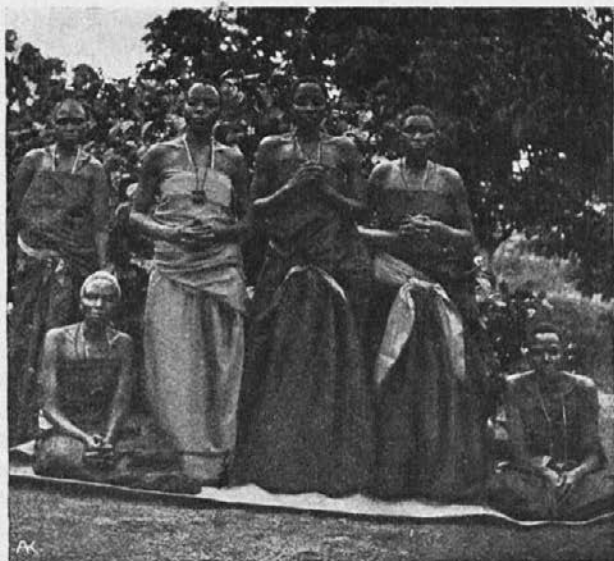
Moj misijonski program.

Maj. Posvečen preblaženi Devici Mariji. Vsak dan hočem podariti majnikovi Kraljici malo duhovno cvetko. V ta namen se bom njej na čast v kaki stvari premaгал, zato, da bo Marija ubogim črnim novokrščencem izprosila milost stanovitnosti v sveti veri; tudi bom tuintam kak vinar na stran položil za tako stiskane misijone in ob koncu meseca poslal kot »majniški dar« Družbi sv. Petra Klaverja v podporo ubogih zamorskih otrok.

Vsem prijateljem misijonov

se najtopleje priporočajo prejšnji letniki »Odmeva iz Afrike« v lepi modri platneni vezavi, po jako znižani ceni: en letnik **K 1.80**.

Ta knjižica s svojo bogato vsebino in ličnimi podobami je vredna, da najde vstop v knjižnico vsakega prijatelja misijonov. V njej najde vsakdo najkrepkejše sredstvo, da vzbudi in oživlja ljubezen do misijonov. Branje je zanimivo in izpodbudno in po njem se vnema gorečnost za sodelovanje pri pokristevanju nesrečne Afrike.

»Črni« Marijini otroci v Ugandi.

Dušna premija!

V namen naših naročnikov in dobrotnikov bodo afrikanski misijonski škojfe in misijonarji letno brali
500 svetih maš.

Pismo apostolskega delegata združenih držav
 Sev. Amerike, msgr. Boncano,

Družbi sv. Petra Klaverja.

Msgr. Boncano je pred kratkim poslal preč. o. Donovanu, profesorju bogoslovja in duhovnemu voditelju osrednje podružnice Družbe sv. Petra Klaverja v St. Louis-u, M. o., na njemu predloženo poročilo o delovanju Klaverjeve družbe v Združenih državah sledeče velevažno pismo:

»Vašington, 1. decembra 1916.

Velečastiti gospod!

Potrjujem prejem Vašega pisma od 24. maja t. l. o namenu Družbe sv. Petra Klaverja in o sredstvih v dosego tega namena. Zajedno prosim odpuščanja, da Vam nisem prej odgovoril. Toda ob prejemu Vašega pisma sem imel toliko nujnega dela, da sem odgovor na Vas odložil na čas, ko bi se mu mogel s pridom posvetiti.

Že več let mi je znana ona velika dobrodelnost, s katero grofica Ledóchowska* potom Družbe sv. Petra Klaverja pomaga afrikanskim misijonom. Zelo me veseli, da se je ta naprava razširila tudi v Ameriki in s privoljenjem premil. nadškofa najprej ustanovila v obširni škofiji St. Louis, katera se splošno odlikuje po svojih uspehih na polju krščanske dobrodelnosti.

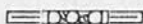
Zanimalo me je Vaše poročilo o načinu in sredstvih, katera rabite v pospeševanje te naprave. Veliki uspehi, katere je Družba dosegla v kratkem času svoje obstoja v St. Louis-u, so jasen dokaz njenega lastnega požrtvovalnega delovanja, kakor tudi velikodušno sodelovanje škofijske duhovščine.

Opravičeno zasluži ta naprava, da je bila od nadškofa in duhovščine tako navdušeno sprejeta. Kajti četudi nam zelo primanjkuje gmotnih sredstev za naše domače zamorske misijone, vendar sem prepričan, da omenjena naprava istim nikakor ne bo škodovala, ampak — po sklepu božje previdnosti — le še naklonila mnogo dobrih src k velikodušnosti tudi do domačih ameriških zamorcev. Saj ljubi Bog se v velikodušnosti ne da prekositi in zato ni dvoma, da, ako pomagamo njegovim otrokom v daljnih poganskih deželah, nam bo zato odkril nova pota in poslal nepričakovano pomoč za pospeševanje sv. vere v domovini.

Priporočam torej iz celega srca Družbo sv. Petra Klaverja za afrikanske misijone, proseč božjega blagoslova njenemu delovanju. Čestitam ji k njenim plemenitim uspehom s prepričanjem, da so ti uspehi šele predokus čudovitih uspehov, katere si bo Družba še pridobila v čast božjo in zveličanje neumrjočih duš.« . . .

* Msgr. Boncano je kot rektor kolegija propagande v Rimu osebno občeval z grofico Ledóchowsko, obiskoval njena predavanja v via dell' Olmata in bil že takrat jako naklonjen Klaverjevi družbi. Opomba uredništva.

Te besede, s katerimi namestnik sv. očeta hvali in priporoča Klaverjevo družbo, bodo gotovo razveselile vse prijatelje afrikanskih misijonov ter jih še bolj navdušile za požrtvovalno delovanje.

Ceščenje naše ljube Gospe v Ugandi.

Neki misijonar misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu v vikarijatu Zgornji Nil nam poroča sledeče :

Ceščenje naše ljube Gospe je za ljudstva v Ugandi nekaj čisto naravnega. Kakor hitro se jim v krščanskem nauku omeni Marijina čast in dostojanstvo, isto koj umejo in se češčenja Kraljice nebeške oklenejo z vso njim lastno vnemo. In kako tudi ne, saj je bila kraljeva mati, ki jo imenujejo »Namasole«, pri njih že od nekdej v veliki časti. Enako kraljici je imela tudi kraljica-mati svoj lastni hrib, katerega je ločil potok od kraljevega hriba, kajti veljal je pregovor: »Dva kralja ne moreta bivati na enem hribu.« Kraljica-mati je torej uživala kraljevi ugled; imela je svojo deželo in podložne, ki jih je vladala. Njen vpliv na kralja je bil samoumevno zelo velik. Smrtni kazni je zapadel, kdor je oborožen stopil pred kralja; edino služabnikom »Namasole« je bilo dovoljeno, nositi orožje vpricho kralja. Dvorna šega kraljici-materi ni dovoljevala, potovati peš. Enako kraljici so jo nosili moški na ramah. Ako je umrla, so ji hitro izvolili naslednico, kajti mesto matere ni smelo ostati prazno. Njenega pogreba se je morala udeležiti cela dežela in njen grob so čuvali kot zaklad.

Iz opisanega torej lahko spoznamo, kako važno in naravno mesto zavzema češčenje naše ljube Gospe v veri tega ljudstva. Z lahkoto umevajo nauk o njenem brezmadežnem spočetju, o ohranitvi njenega devištva pri Jezusovem rojstvu, o njenem vnebovzetju i. t. d. Ni se torej čuditi njihovi ljubezni in njihovemu češčenju, katero izkazujejo koj od začetka preblaženi Devici. Katehumeni nosijo čudodelno svetinjico Brezmadežne, kristjani pa rožni venec in škapulir; in ne morda skrivaj, ampak očitno se hoče vsak pokazati kot častilec Matere božje. In kako radi molijo sv. rožni venec. Prav pridni zmolijo vsak dan vseh petnajst skrivnosti in zdi se jim pregrešek, ki se ga skesano obtožijo, ako niso zmolili vsaj pet skrivnosti na dan. Nobenemu ne-

krščenemu ne puste svojega rožnega venca dati okrog vratu, da, niti dotakniti se ga ne sme. Če se kdaj kaj takega iz neprevidnosti primeri, koj prihite proseč, naj ga zopet blagoslovimo.

Zlasti dekleta srčno žele prejeti škapulir. One, ki se priklase za sprejem, navadno nekaj tednov prej poučujemo v krščanskem nauku o pravi pobožnosti do preblažene Device, namreč o posnemanju njenih čednosti. Naših mladenk se drži še nekoliko sicer »odpustljive« ničemurnosti. Ne cenijo namreč ravno posebno škapulirskih svetinjic, marveč hočejo, naj vsak že od daleč vidi, da so oblečene v obleko Marijinih otrok.

Veliko je tudi njih hrepenenje, imeti kako sliko Matere božje. Na stenah njihovih bornih koč sem pogosto našel prilepljeno sliko kake plesalke ali gledališke igralke na častnem mestu in na moje vprašanje, če vedo, koga ona podoba predstavlja, mi odgovore prostodušno: »Seveda vem, to je preblažena Devica!« In ob taki priliki pridem pogosto v zadrežo, kaj storiti: ali jim povedati resnico ali pa jih pustiti v dobri veri, da imajo podobo svoje »matere«. — Ko bi imel zadostno zalogo Marijinih podob, bi bila ta težkoča kmalu odstranjena.

Sedaj doraščajoča mladina se pridno uči pisati in kakor hitro je kateri večš te umetnosti, skuša se skazati pred misijonarjem; vedno prejemamo pisane lističe od svojih učencev. Katoličani sklepajo svoja pisma navadno z besedami: »Naj te čuva ljubi Bog in preblažena Devica naj prosi zate.«

Protestanti so sicer tukaj precej močni ter skušajo svojim privržencem vcepiti sovraštvo do Rima. Njihovi dobro plačani učitelji ne štedijo s sramotenjem naše ljube Gospe. Toda prepričan sem, da bodo molitve, katere pošiljajo naši katoličani k ljubi Materi božji, privedle tudi njihove v zmotah tavajoče brate k spoznanju resnice.

E. G.

Misijonski dopisi.

Apostolski vikarijat dežele Bazuto.

Priporočili smo некоč častilcem »Naše ljube Gospe v Pontmainu« njeno prvo svetišče v Afriki: In ne zastonj. S pomočjo blagih dobrotnikov jo bo sedaj mogoče sezidati in gotovo bo ljuba Mati božja blagodušnim darovalcem njih dobrosrčnost bogato povrnila.

O. Thommerel piše 23. oktobra 1916:

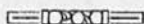
Kako naj se Vam zahvalim za Vašo velikodušno pošiljatev, ki sem jo prejel ob času, ko sem se najmanj nadejal. Da, iz celega srca se Vam, gospa grofica, zahvaljujem v imenu svojem, kakor tudi svojih ljubih kristjanov. Vsled te Vaše podpore se bo končno izpolnila njih vroča želja po večji cerkvi, katere so resnično potrebni. Po Vaši zaslugi bo zopet en tabernakelj več, odkoder se bo moč ljubezni božjega Srca v presv. Evharistiji razlivala na deželo Bazutov, katera še ječi tako globoko v temi poganstva. Istotako po Vašem posredovanju se bo Mariji v čast dvigalo novo svetišče, odkoder bo naša ljuba Gospa blagoslavljala svoje nove otroke, kakor tudi Vas in Vašo v blagor zamorcev tudi v teh težkih časih tako neumorno delujočo napravo.

Ne spominjam se, da bi Vam že kdaj poročal o misijonu Naše ljube Gospe v Pontmainu. Ta misijon je še v začetku ter obstoji iz borne hiše, katera služi za cerkev in šolo obenem; nadalje iz dveh koč za misijonarja in učitelja ter majhnega hleva za konja. Cela postaja se nahaja na mali planoti, katero obdaja slikovito pogorje. Dežela tu je gosto obljudena. Čeprav obstoji ta misijon šele kratko časa, vendar je doživel že več viharjev, deloma od poganov, največ pa od anglikanskih misijonov, ki so ne daleč od tu ustanovili svojo naselbino ter nekaj metrov od naše postaje otvorili svojo šolo.

Kljub vsemu temu smem biti zadovoljen z dosedanjimi uspehi. Ob mojem prihodu semkaj pred petimi leti je bilo ime »katoličan« znano le malokomu; danes pa štejemo okoli 200 katoličanov in ravno toliko katehumenov. Našo šolo, ki se je morala radi sosednje anglikanske učilnice boriti z mnogimi predsodki, obiskuje sedaj nad 60 otrok. — Zdi se, da Marija to napravo, katero sem njej posvetil, prav posebno ljubi. Prepričan sem, da jo bo blagoslavljala tudi v prihodnje.

Nameravana cerkev, ki bo postavljena večinoma iz Vaše velikodušne pošiljatev, bo dolga 63 in široka 23 čevljev, ter

bo vsaj nekaj let zadostovala našim potrebam. Tako vidite, gospa grofica, napreduje po Vašem posredovanju sv. vera v tej deželi, kjer se milijonom Bazutov ponuja prilika, brez posebnih težkoč skrbeti za zveličanje svoje duše. In četudi ne smemo pozabiti, da še v celem severnem delu primanjkuje cerkev in šol, je dosedanji uspeh vendar vreden priznanja.

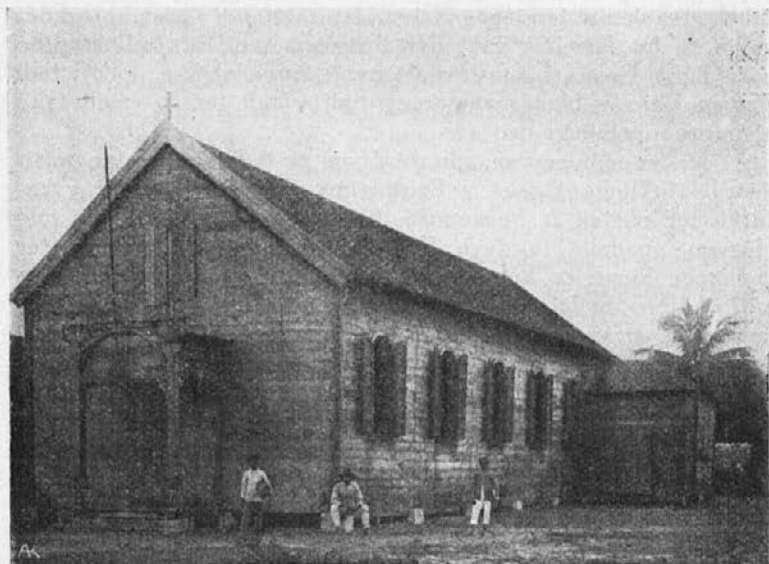

Dom za malgaško mladino.

Gotovo se naši čitatelji še spominjajo pisma preč. o. Vincencija Pavlanskega iz Družbe premonstratencev, ki ga je pisal aprila 1. 1915, ko je bil poklican pod orožje in kjer prosi pomoči svojemu zapuščenemu misijonu.

Dne 19. junija 1916 pa pošlje o. Alojzij, ki sedaj sam deluje v omenjenem misijonu, naši vrhovni voditeljici sliko nove ondotne kapelice. Priobčujoč njegovo pismo, želimo srca cenjenih čitateljev pridobiti za novo prepotrebno napravo tega misijona.

Posrečilo se mi je fotografirati našo cerkvico in štejem si v čast in hvaležno dolžnost, poslati Vam dobro pogojeno sliko.

Kapela sv. Jožefa v Maroantsetri (Madagaskar).

Ponovno Vam izrekam svojo iskreno zahvalo za Vašo velikodušno pomoč, proseč obenem molitve Vaše in Vaših sotrudnic.

V tej naši novi cerkvi je prejelo na binkoštno soboto osem odraslih sv. krst. Krasni obredi so na srečne krščence tako vplivali, da so okušali, kakor so mi pozneje pripovedovali, že tukaj rajsko srečo. Včeraj mi je rekel eden izmed njih, češ, žalostno je, izpraševati svojo vest. »In zakaj,« ga vprašam. »Ker me tako zelo boli, da sem grešil.«

Na binkoštni praznik je nato dvanajst otročičev prejelo prvo sv. obhajilo. Nam je bila ta slovesnost v veliko uteho in vsi navzoči, celo pogani, so bili ganjeni do solz.

Veliko mladih zamorcev prosi sv. krsta, toda nimamo poguma, jih sprejeti. Kajti nemogoče je, pustiti novokrščence med njihovimi poganskimi sorodniki. Neobhodno potrebna je torej za to ubogo, krščanske vere tako željno mladež, ustanovitev mladinskega doma, Zato prosim tudi Vas, gospa grofica, spominjajte se nas v svojih molitvah, da nam ljuba Mati božja kmalu pomore k temu.

Pisma misijonarjev.

(Došla od 25. decembra 1916 do 25. januarja 1917.)

Sr. Kapistrana, Kamuli, pokrajina Nila, 15. oktobra. (»Vedno več bolnikov prihaja v našo bolnišnico. Velike skrbi nam tudi napravlja stavba novega šolskega poslopja; ker so nam prejšnjo, staro in trhlo stavbo mravlje popolnoma uničile, zato želimo novo iz žgane opeke. Protestanti imajo jako lepe in prostorene šole. Lahko si torej predstavljate našo žalost in težavni položaj. Saj nam je vojska vzela večino naših dobrotnikov. Vendar upamo z božjo pomočjo premagati tudi te težave.«)

Sr. Terezija, Emavs, dežela Bazuto, 30. oktobra. (»Zopet nam preti huda lakota. Suša, miši in razni mrčes so sovražniki, ki so uničili naša polja. Ljubi Bog kaznuje pač povsod. Vendar nekaj imamo in to je — mir. Daj ga Bog že tudi nesrečni Evropi! Sicer pa naše misijonsko delo lepo napreduje. Imeli smo pred kratkim 160 prvoobhajancev. Videti bi morali naše male kodroglave črnce pri mizi Gospodovi. Celo starim zamorcem so lesketale solze v očeh. Kako blagodejno spremembo povzroči pač pogosto sveto obhajilo v naših zamorcih in kako radi hite k temu viru milosti!«)

Skof Ceneč, apostolski vikar misijona Roma, dežela Bazuto, 24. oktobra. (»Zajedno s tem pismom Vam pošiljam štatistiko, iz katere razvidite delovanje božje milosti med našimi Bazuto-zamorcem in nepopisno požrtvovalnost naših misijonarjev. Pretekli teden sem 30 gobavcem podelil zakrament svete birme.

Vsled vzvišene požrtvovalnosti o. Lebretonsa se v zavetišču spreobrne mnogo gobavcev. — Prihodnjo nedeljo bom delil zakrament svete birme v Sionu, v ponedeljek pri Sv. Tereziji, v sredo pri Sv. Moniki in naposled na postaji Gezemani.«)

O. Porte, Taungs, 1. novembra. (»Pet let je tukaj vladala grozna suša. Upajmo, da bo vsaj letos boljše. K strahotam, ki opustošajo to deželo, se je to leto pridružila še kužna bolezen, ki zahteva mnogo žrtev. Velerodna gospa grofica se nam zdite desna roka božje previdnosti, ker kljub splošni bedi najdete še vedno pomožnih sredstev za naše uboge misijone. Tukaj molimo vsak dan sveti rožni venec za uboge padle katoliške vojake. Istotako se spominjamo svojih dobrotnikov, predvsem plemenite ustanoviteljice Družbe sv. Petra Klaverja in njenih sotrudnic.«)

Škof de Saune, apostolski vikar, Tananariva, 23. oktobra. (»15. oktobra je bilo preoblečenih prvih osem gojencev velikega semenišča in s tem dnevom je semenišče v Tananarivi stopilo v javnost. Z ustanovitvijo te naprave so se stroški vikarijata letos pomnožili za 8000 frankov. Vendar je ta naprava neprecenljive važnosti in škof jo smatra za posebno delo božje previdnosti.«)

O. Meyer, tačas v Freiburgu, 15. decembra. (»V našem misijonu ob Kongu je še mnogo priložnosti za odkup sužnjev. Tudi botrinski darovi bi bili dobrodošla podpora tega revnega misijona.«)

O. Anjos, Cabinda. (Prosi za fotografični aparat; potreboval bi tudi križev, rožnih vencev, škapulirjev in svetinjc.)

O. Védernes, predstojnik duhovskega semenišča v Katigondi, Uganda, 6. novembra. (»Poročal sem Vam, velec. dobrotnica, le o onih semeniščanih, katere je Klaverjeva družba posinovila. Toda v celem imamo od 1. avgusta t. l. 35 gojencev, od katerih jih 28 študira modroslovje.

To število se bo prihodnje leto še pomnožilo. Z ozirom na potrebe našega misijona je to sicer zelo malo, toda veliko z ozirom na blagajno našega vikarijata.«)

O. Fracassini, predstojnik frančiškanov v Zgornjem Egiptu, 13. decembra. (Pošilja statistiko leta 1916., iz katere povzemamo te-le podatke: Spreobrnjenja krivovercev 65, krstov katoliških otrok 74, krstov nevernikov v smrtni nevarnosti 19, spovedi 9720, sv. obhajil 23.500. V misijonu se sedaj nahaja šest šol, katere obiskuje 500 dečkov in 590 deklic. Za pokristevanje dežele deluje devet misijonarjev in štirje brati frančiškani iz Evrope ter 37 misijonskih sester.)

Sr. Stanislava, Landana, Spodnji Kongo, 17. novembra. (»Delujemo nemoteno dalje. Grmenje topov, katerih samo

eden strel bi pognal naše ljube črnce v divji beg, ne prodre do nas. Tudi ne upamo več z njimi govoriti o svetovni vojski, da jih ne pohujšamo, kajti ti otroci narave nikakor ne morejo umeti, kako se morejo krščanski Evropejci še nadalje moriti med seboj. — Sedaj pripravljamo naše deklince za prvo sv. obhajilo, katero bodo prejele 8. decembra. Mlaidenke se držijo dobro ter se skrbno ogibljejo vseh nerednosti. Štiri od njih nas kmalu zapuste, da pomnože število naših krščanskih družin. Druge štiri pa prav posebno priporočam Vaši molitvi; kajti, ker so starejše, se bodo težko omožile in ker tudi ne čutijo poklica za redovniško življenje, se radi njih nagnjenja do prostosti bojim, da jih svet zaplete v svoje mreže.«)

O. Pajot, vrhovni predstojnik misijonarjev, La Salette, Suza. (O. Dantin, Betafo, potrebuje 15—20.000 frankov za ustanovitev šole za brati-lajiki v Antsirabe, Madagaskar.)

Sr. Monier, Benghazi, Tripolis, 3. decembra (se zahvaljuje za poslano vsoto za nakup glasovirja).

Sr. Jozefa Aleksis, Heirachabis, Zah. Afrika, 17. novembra. (»Obstoječe težkoče zadržujejo pošiljatev naših zabojev, katere zelo pogrešamo. V enajstih mesecih naše odsotnosti je bil naš misijon temeljito oropan. Tako smo sedaj prisiljeni, čeprav nam trga srce, odsloviti reveže, kateri nas prosijo obleke. Tolažimo jih z boljšimi časi po vojski, na kar redno vprašujejo: »Kdaj bo vendar vojske konec?«)

Škof Simon, apostol. vikar, Pella, Oranje-reka, 16. novembra. (»Radi suše trpe naši kristjani nepopisno bedo. Prevoz je skoraj nemogoč, ker je tovorna živina vsled lakote preveč oslabela. Živeža primanjkuje vedno bolj in prodajalne si ga ne morejo nabaviti. Ako se nas ljubi Bog ne usmili, gremo nasproti strašni lakoti. — Na svojem trimesečnem potovanju sem 75 novokrščencem podelil zakrament sv. birme. Obiskal sem tudi prefekturo Veliko Namaqua-deželo in Vam morem z veseljem poročati, da so vsi misijoni te tako nesrečne pokrajine pričeli zopet živahno delovati.«)

Škof Lasne, Farafangana, Madagaskar, 18. novembra. (»Leto dni je že tega, kar sem Vam poročal, kako se trudimo nadaljevati naše naprave vsaj v istem obsegu kakor pred vojsko. Žal, da se uresničuje rek: »Kdor ne napreduje, nazaduje.« — Kako težko pogrešamo pomoči onih devet misijonarjev, ki so nas ob začetku vojske morali zapustiti! Kajti naš misijon je še v razvoju, torej potreben vodstva in podpore. In ravno v času, ko so naša sredstva tako omejena, se množe potrebe naših ubogih Malgašev. Trgovina je ustavljena, cena različnemu evropskemu blagu je skoraj nedosežna. In kako bridko za nas, ko nasprotno vidimo uspehe protestantov

iz Amerike in Norveške, katerim ne primanjkuje ne osoba, ne pomožnih sredstev!«)

Škof de Saune, apostolski vikar, Tananariva, 2. novembra. (»Včeraj smo imeli običajno pontifikalno sv. mašo, pri kateri pa je letos streglo deset semeniščanov, ki so 15. oktobra prejeli duhovsko obleko. Svojo službo so mladeniči vršili z veliko natančnostjo in pobožnostjo, v veliko veselje in spodbudo svojim rojakom. Dal Bog, da ti naši leviti napredujejo v čednosti in modrosti ter postanejo nekoč vrli duhovniki. Kolika pomoč bi bila to za razširjanje sv. evangelija.«)

Škof Givélet, apostolski vikar, Fianarantsoa, Madagaskar, 17. novembra (poroča o zavetišču gobavcev, katero priporoča milosrčnosti dobrotnikov).

O. Bouma, Alwor, Zgornji Nil, 10. novembra (se zahvaljuje za prejeto mašno knjigo).

O. Krolowski, apostolski prefekt, Heirachabis, Zahodna Afrika, 14. novembra. (»Dovoljujem si, priložiti statistiko moje prefekture za leto 1915/16, ki je posnetek one, katero sem poslal Njega eminenci, kardinalu propagande, kateremu sem natančno poročal tudi o vseh naših izgubah tekom te vojske in ki znašajo 76.000 lir. Od teh odpadeta dve tretjini na Heirachabis, ostalo pa na misijone Gabis, Lüderitzbucht in Warmbad. Keetmanshoopu in Duvisibu je vojska prizanesla. — Smem li v teh razmerah našo bodočo cerkev Matere dobrega sveta v Heirachabisu priporočati Vaši dobrotljivosti? Želim namreč koj ob koncu vojne pričeti z nameravano stavbo.« — Iz prej omenjene statistike od 1. oktobra 1915 do 30. septembra 1916 navajamo tu glavne točke. Krstov otrok-domačinov 103, odraslih 70, sv. obhajil 17.701, birmancev 70, šol za katehiste 3, sirotišnic 3. Zanimivo je tudi vedeti, da se po zadnjem uradnem štetju nahaja v prefekturi 31.714 prebivalcev, in sicer 25.298 domačinov in 6416 Evropejcev. Število katoliških domačinov je v l. 1916. narastlo na 1600 duš.)

O. Dantín, apostolski prefekt, Betafo, Madagaskar, 8. novembra. (»Kako dobrotljiv je vendar ljubi Bog! Vaša pomoč je prišla ravno pravočasno, zlasti ona za naše semeniščane. Naš mali Rafael Rakota, o katerem sem Vam zadnjič poročal, je pred tremi tedni vstopil v semenišče v Tananarivi. Junaško je premagal neštete zapreke, s katerimi so ga njegovi, v krščanstvu še nezadostno utrjeni sorodniki skušali odvrniti od njegovega namena.«)

O. Méchaud, Betafo, 25. oktobra (pripoveduje o poklicu dveh posinovljenih semeniščanov).

Kratki misijonski dopisi.

Vojno delovanje misijonarjev v Zanzibaru. Škof Neville, apost. vikar v Zanzibaru, pošilja z dnem 10. maja 1916 naši vrhovni voditeljici med drugim sledeče zanimive podatke o delovanju misijonarjev v ondrotnih vojaških bolnišnicah: »Mnogo mornarjev in različnega vojaštva iz vseh krajev britske države se nahaja sedaj v našem vikarijatu. Bolnišnice v Zanzibaru, Mombazi, Voi, Nairobi in drugod so polne bolnikov in ranjencev. Naše apostolsko delovanje med njimi je zelo tolažljivo. Ganljiva je pobožnost in globokovernost mnogih katoliških vojakov. Bil sem celo večkrat priča čudovitega spreobrnenja. Med evropejci se nahaja tudi veliko število domačinov, večinoma poganov, ki so služili vojaštvu kot nosači. Tudi pri teh ni zaman naš trud, kajti mnogi se dajo radovoljno poučiti v sv. veri in prosijo sv. krsta. Naši duhovniki slede tudi četam na bojišče, deleč tam vojakom duhovno tolažbo. Tako vidite, gospa grofica, da delo vsepovsod narašča, toda žalibog primanjkuje delavcev in v doglednem času tudi ni upati, da se število pomnoži. Vendar naše upanje je Gospod, ki nas je poslal v ta svoj vinograd. On nas gotovo ne bo zapustil.«

Semeniščani in bratje lajiki-domačini v Loango. Škof Girod, apostolski vikar v Loango, nam poroča z dnem 19. marca 1916, da se nahaja med svojimi malimi in velikimi semeniščani in brati lajiki v Mayumbi. V tej nadebudni mladini zre premilostivi gospod svoje bodoče delavce v vinogradu Gospodovem; kajti na tozadevno pomoč iz Evrope ni veliko upati. Zajedno navaja zelo tolažljive uspehe v tem oziru. Medtem ko dva duhovnika-domačina že z neumorno vneto delujeta v dušnem pastirstvu med svojim ljudstvom, pričakujeta dva semeniščana nestrpno višjih redov. Šest naših črnih dijakov je dokončalo

modroslovske študije in dva sta začela z latinščino. Razen tega so iz treh misijonskih postaj naznanjeni dečki za vstop v malo semenišče. Osem bratov lajikov-domačinov deluje na raznih postajah vikarijata in drugih osem pošljem v kratkem na določeno mesto. V splošnem se najde med našimi črnici dokaj redovnih poklicev. — »Kdo more popisati,« pravi apostolski vikar dalje, »kolike važnosti je v današnjih dneh ta ustanova, ki bo postala v bodoče naravnost neobhodno potrebna, ako hočemo te s tako dragocenimi življenjskimi žrtvami tolikih misijonarjev ustanovljene naprave ohraniti. Kajti krščanska Evropa nam za dolgo ne bo mogla pošiljati pomožnih delavcev.« — Vojska jemlje najboljše moči. Misijonarji, ki so ostali na svojih postajah, obnemorejo vsled silnih naporov in pomnoženega dela ter pomanjkanja. Podnebje je istotako nezdravo kakor poprej. Zato prinaša vsak novodošli sel škofu žalostno poročilo, da je obnemogel ta ali oni duhovnik ali misijonski brat.

Poročila preč. o. Jan. Häfliger. Že od začetka vojske ni bilo nobenega glasu od preč. o. Häfliger, ki deluje že 20 let v Nemški Vzhodni Afriki. Šele pred kratkim je došlo v Lucern pismo, ki ga je imenovani pisal 8. avgusta 1916 iz Madaibira. Švicarski časniki poročajo, da o. Häfliger postaje Madibira, kjer je bil že pred vojsko misijonski predstojnik, ves čas ni zapustil, a mu je onemogočeno vsako pismeno občevanje s svojci v domovino ali z materno misijonsko hišo v Nemčiji. Omenjena poročila so došla v Švico čez Nyassa-deželo — južno Afriko — Angleško, ker so se med tem Angleži polastili Nemške Vzhodne Afrike. Med drugim piše misijonar, da so 26. julija čete iz Rodezije zasedle Madibiro in od tistega časa so pod angleško oblastjo. Pustili so misijonarjem njihovo misijonsko po-

stajo, k čemur je morda pripomoglo dejstvo, da je o. Häfliger rojen Švicar. Dosedaj še niso trpeli pomankanja živil, četudi posameznih reči ni mogoče več dobiti; blago za obleko na primer je popolnoma pošlo. Poročilo je kratko in pisano očitno pod vtisom ravnokar prestalega strahu vsled vojnih grozot. Kajti ni upati, da bi Angleži misijonsko postajo, katera je bila od časa vstaje domačinov močno utrjena, zavzeli brez odpora. Da se je misijonarjem prizaneslo, se ima o. Häfliger pač zahvaliti svoji švicarski narodnosti, kajti v drugih zavzetih pokrajinah so Angleži z nemškimi misijonarji ravnali kot z ujetniki.

Prijatelj, kaj odgovoriš na to?
Našim dragim čitateljem dobro znana sestra Ivana Berhmanse dne 15. aprila t. l. obrača s srčno prošnjo do naše vhovne vodite-

ljice. Njena misijonska hiša, h kateri stavbi je, s pomočjo velikodušnih dobrotnikov, pomagala tudi Klaverjeva družba, preti vsled velike razpoke v nekaj mesecih se porušiti, ako se škoda nemudoma ne popravi. A to bi stalo okrog 2500 kron. Po iskreni prošnji nadaljuje: »Položaj je zame naravnost obupen! Ne poznam nikogar! In kje naj v tem času prosim tolike vsote, saj bi mojega klica nobeden ne umel! Edino Vi, predraga dobrotnica z Vašo apostolsko dušo, boste umeli klic uboge misijonarke na pomoč. O s kolikim strahom bom pričakovala Vašega odgovora! Ako bi Vam bilo nemogoče, mi pomagati, kaj na storim tedaj?« Ljubi prijatelj, noče li tudi ti z malim prispevkom pomagati, da damo dobri misijonski sestri ugoden udgovor? — To je skromno vprašanje uredništva.

Misijonske družbe v svetovni vojni.*

Skupno število od 1. avgusta 1914 do sredine julija 1916 v službi očetnjave se nahajajočih udov moških misijonskih družb znaša 5878. Od teh je 255 vojnih kuratov, 248 jih deluje v dušnem pastirstvu po bolnišnicah in ujetniških taboriščih. Kot sanitetni strežniki so uslužbeni: 200 duhovnikov, 432 redovnih bratov in 187 bratov-lajikov. V prostovoljni strežbi bolnikov-vojakov se nahaja 297 duhovnikov, 225 redovnih bratov in 214 bratov-lajikov. V bojnih vrstah se nahaja 809 redovnih bratov, 1931 bratov-lajikov in 958 misijonskih gojencev. Izgube: padlih 350, ranjenih 695, pogrešanih 80, v strežbi vojakov umrlih 6, v enaki službi težko obolelih 115. Odlikovanih je bilo 738. V celem so torej imenovane redovne družbe postavile pod orožje 3678 mož, od katerih je umrlo 350 junaške smrti.

Od ženskih misijonskih družb streže ranjenim in bolnim vojakom 3265 misijonskih sester. 152 sester je v tej službi obolelo, 13 jih je umrlo, 459 jih je bilo odlikovanih. V 186 misijonskih ženskih zavodih je bilo v teku tega časa z izredno požrtvovalnostjo postreženo 503.031 vojakom. Število teh službi domovine darovanih dnevov znaša nad 10 milijonov.

* Povzeto iz »St. Bonifatius«, Praga. Št. 12, 1916.

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Avstro-Ogrska.

Dunaj, 7. januarja. Velika misijonska akademija za otroke v hotelu »Bavarski dvor«.

12. januarja. Predstava skioptičnih slik v dvorani avstrijskega arhitektnega društva. Predmet: »Nemški Kamerun in misijoni palotincev«.

14. januarja. Predstava skioptičnih slik v katoliškem šolskem društvu — dvorana stare mestne hiše.

26. januarja. Predstava skioptičnih slik v dvorani avstrijskega arhitektnega društva. Predmet: »Bagamojo in misijoni očetov od Svetega Duha«.

Trst, 6. januarja. Misijonski praznik v dvorani sv. Vincenca z dramatičnimi predstavami.

Nemčija.

Berlin, 28. decembra. Dva otroška sestanka, en nemški in en poljski.

6. januarja. Misijonska slavnost v župniji sv. Ludvika.

7. januarja. Misijonska slavnost v župniji sv. Antona.

Hanover, 7. januarja. Misijonski govor. Govori neki zunanji ud Klaverjeve družbe, nato pregled razstavljenega afriškega muzeja.

Švica.

Podružnica Zug. Glavni shod Klaverjevega misijonskega društva. Bil je voljen novi odbor.

Naša akcija ob prazniku sv. Treh kraljev.

Naše prizadevanje za pospeševanje od sv. očeta Benedikta XV. nanovo potrjene zbirke ob prazniku sv. Treh kraljev za odkup zamorskih sužnjev je bilo venčano s krasnimi uspehi, in sicer predvsem v Avstriji in na Bavarskem, kakor tudi deloma v Nemčiji. Glasom poročil mnogih župnikov se je v premnogih župnijah ta praznik obhajal res kot »misijonski dan za Afriko« s slavnostnimi pridigami o afriških misijonih in obilno miloščino za misijone. Bog bodi zato zahvaljen! Kajti šele po vojski bomo mogli spoznati, kako kruto je zopet zagospodovalo suženjstvo v nesrečni Afriki in kako grozne posledice je

povzročila vojska v afrikanskih kolonijah in ondotnih katoliških misijonih.

Poročati o posameznih slovesnostih je nemogoče. Zato se moramo omejiti le na podatke, da se je na pobudo Klaverjeve družbe ta dan vršilo **1588** misijonskih pridig in razdelilo **321.000** letakov, — gotovo velikopotezna misijonska akcija, ki se bo v prihodnjem letu z božjo pomočjo še razširila.

Junaštvo desetletne katehumene.

Kako žalostno je suženjsko stališče žene v poganski Afriki, nam prav živo slika o. Basse, misijonar belih očetov, v svojem poročilu o neki varovanki Družbe sv. Petra Klaverja.

Kobwemi je star čarovnik kakih sedemdeset let. Zaničljiv nasmeh, lesketajoče oči in zguban obraz ga dela pošastnega. Poznajo ga daleč na okrog ter drago plačujejo njegove nasvete. Zato si je nabavil precejšnje bogastvo. A kljub temu si ne privošči čednega stanovanja in snažne obleke. Rajši si je nakupil številno čredo krav in nekaj žen (poslednje so tukaj ravno tako na prodaj kakor živina).

Leta 1902. je Kaikara, ena njegovih žen, dala življenje deklici, katero so imenovali Nyamijumbi, ker je prišla deževnega dne na svet. — Dobro je vedel stari čarovnik, da bo, kakor je nekoč sam veliko žrtvoval za svoje žene, tudi za svoje hčere prejel lepo vsoto denarja. A tega denarja ne bo hranil za starost, ne, s tem mora svojemu ž elodcu pripraviti poseben užitek. Zato je vabil ob zaroki vsake svojih petero hčera svoje prijatelje ter se z njimi celo noč gostil pri plesu in igri.

Tudi malo, komaj desetletno Nyamijumbi so zaročili, in sicer za zelo visoko ceno: 60 rupijev. Kobwemi je pričel bolehati; zato je hotel denar, ki ga je upal dobiti s prodajo svoje hčere, še pred svojo smrtjo pognati po grlu. Tako je bila uboga deklica, ki je že celo leto obiskovala šolo ter znala jutranje in večerne molitve kakor tudi polovico katekizma na pamet, ne da bi kaj vedela, prodana. K sreči je vsled jasnih in jedrnatih naukov katehistovih milost božja že pričela razsvetljevati njeno dušo. Do zaroke se namreč stari čarovnik ni veliko zmenil za verski pouk svoje hčere. A sedaj mu je strast do denarja znova vnela sovraštvo do katoliške vere.

Nekega dne se deklica napoti v šolo. Jezno jo vpraša oče: »Kam greš?« — »V kapelo k pouku«, odvrne otrok boječe. — »Kaj delaš tam?«, jo vprašuje dalje. — »Učim se moliti.« — »Kdo ti je rekel, da moraš moliti?« — »Misijonar.« — »Kaj tebe briga misijonar? Ali ti daje on hrano in obleko? Vzemí motiko in pojdi na vrt.«

Od tega dne se je uboga mala le po zvijači mogla udeležiti krščanskega nauka. Gnala je svojo čredo prav blizu misijonske postaje na pašo, kjer jo je izročila varstvu druge pastirice; sama pa je pohitela v kapelico. — »Kaj pomeni ta svetinjica okrog vratu?« zarohni drugič na njo surovi oče, in pri priči jo strga deklici ter vrže v ogenj.

Prigodi se pa, da je Kobwemi postal oče dvojčkov. Nepopisen strah prevzame vso rodbino; da odvrnejo pretečo nesrečo ter potolažijo bogove, se odločijo hitro žrtvovati malikom.

Tudi naša mlada katehumena bi morala uživati hudemu duhu darovana jedila, toda odločno se zoperstavi z besedami: »Morem li služiti dvema gospodoma? Verujem v enega Boga in nič več nočem vedeti o hudem duhu.« Na to izjavo jo oče priveže k stebru in grozovito pretepe.

Tri dni po tem dogodku pride dekletov zaročenec k njenemu očetu in mu jezno očita: »Dobro veš, Kobwemi, da se strinjam s tvojimi načeli; nikdar ne bom molil in nikdar ne bom zatajil navad svojih prednikov. Zato ne dovolim, da tvoja hči, ki je od onega dne, ko sem plačal za njo zahtevano kupnino, moja žena, kdaj postane kristjana. Prepovej ji torej zahajati h krščanskemu nauku. Ako pa tega nočeš, vrni mi moj denar.«

Toda poslednje se ni zgodilo, nasprotno, strežoč svoji strasti in grozno sramoteč katoliško vero sta sorodstvo z nekaj vrči bananovega vina še potrdila. — Skušala sta malo Nyamijumbi zlepa in zgrda odvrniti od sklepa, postati kristjana. Končno ukaže stari čarovnik otrokovi materi, da ji prepove opravljati njene molitve. »Ali pa pretepem še tebe«, zagrozi ji surovež. Toda mati, katero je bolelo trdosrčno ravnanje z njeno hčerko, mu odvrne ogorčeno: »Nisem ji prigovarjala, da sprejme to vero; toda kaj more biti vama na tem, če ji hoče pripadati? Vsak naj moli, kakor hoče.«

Čez dve leti požene Kobwemi Kaikaro iz hiše in izroči Nyamijumbi zaročencu. Če je bilo življenje ubogega otroka pri očetu doslej polno trnja, se je pri njenem novem gospodarju še poslabšalo. Morala je kopati, kuhati in opravljati še druga naporna dela. Vendar ni izgubila upanja, da

postane kdaj vendarle kristjana. Četudi skrivaj, vendar vestno opravlja svoje vsakdanje molitve in kolikorkrat vidi nekdanje součenke z rožnim vencem okrog vratu hiteti ob nedeljah v cerkev, vzbudi se ji znova nepopisno hrepenenje po sreči, katera seva iz oči tovarišic. Toda kako naj uide svojemu gospodarju? — Božja previdnost bo skrbela, da se ta odkrita duša otrese satanovega bremena.

Nekega dne se nenadoma oglasi boben (ki služi cerkvici mesto zvonov). Iz vseh bananovih nasadov se sliši veselo vriskanje. Povsod odmeva radostni vzklík: »Misijonar je tukaj!« Kmalu mu hite vsi otroci nasproti. Tudi Nyamijumbi obleče svojo novo obleko ter se z molečo množico poda v cerkev.

Ko misijonar izprašuje otroke, je naša junakinja znala sicer molitve, a pozabila je skoro ves katekizem. Katehist pomaga deklici iz zadrege rekoč: »Častiti oče, ta bi rada prišla k pouku, a je ne puste.« — Ko se je množica razšla, odkrije deklica misijonarju, kolikemu preganjanju je izpostavljena. Ta pokliče zaročenca na odgovor radi krutegega ravnanja z ubogim otrokom. Ker pa zviti pogán ni hotel ničesar priznati ter je imenoval deklico lažnivko, spozna misijonar, da more tu le še eno sredstvo odpreti mali junakinja pot do nebes: namreč, da jo odkupi od njenega poganškega gospodarja za isto vsoto, katero je ta nekoč plačal njenemu očetu za njo. To je tudi misijonar storil s pomočjo milodarov, ki jih je prejel od dobrotnikov za odkup nesrečnih sužnjev.

Po oprstitvi je Nyamijumbi bila sprejeta v misijonu, kjer se je kmalu odlikovala po svoji skromnosti, pridnosti in pobožnosti. Pri sv. krstu je prejela ime Marija-Regina-Elizabetha. Nato se je podala k svoji materi, kjer deluje kot mali apostol, poučevaje jo v katoliški veri in najde v Kaikari marljivo učenko. Da bi milost božja spreobrnila tudi starega Kobwemija, to je obeh vroča želja!

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca majnika:

1. majnika, na praznik sv. apostolov Filipa in Jakoba.
27. majnika, na binško praznik.

Pogoji: Vreden prejem zakramentov sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obisk cerkve, molitev za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pism in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva Družba v Solnogradu. Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.
Natisnila Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Na prijazno znanje!

Na željo mnogih blagodušnih dobrotnikov, ki ne želijo biti imenovani, kot tudi vsled pomanjkanja prostora bomo od sedaj naprej nam poslani mile darove za afriške misijone **le na izrečno željo dobrotnikov posamezno** in posebe **z imenom** objavili. Vsem drugim dobrotnikom se bomo za milodare potom potrdilnega lista po pošti zahvalili in v »Odmevu« vse darove **splošno** objavili.

Darovi.

Od dne 1. do 31. januarja 1917.

- Za afrikanke misijone: K 1783'14.
- Za sv. maše: K 462'—.
- Za stradajoče: K 373'03.
- Za gobavce: K 1'10.
- Za odkup sužnjev in botrinski darovi: K 1125'—.
- Za semeniščnike: K 2'50.
- Za katehiste: K 225'—.
- Za kruh sv. Antona kot prošnja in zahvala: K 877'10.
- Za Klaverjev vinar: K 75'91.
- Za Zvezo otrok za Afriko: K 38'14.
- Za mašno zvezo: K 1683'76.
- Za misijonsko zvezo: K 66'42.
- Za Klaverjevo družbo K 7'50.
- Podporniški prispevki K 113'20.

Misijon med mladino!

»Kar se mlad naučim, bom tudi star znal.« — Gotovo vsakdo pozna ta pregovor, ki nas izpodbuja, da prisrčno pozivljamo vse ljube bralce, posebno preč. katehete, učitelje in učiteljice, naj ljubezen do misijonov že v otroška srca vsajajo in gojijo. Kot dobro seme pade taka beseda, vzeta iz misijonskih spisov, na dobra tla, in kali sadove čednostnega krščanskega življenja. Zato nujno priporočamo list:

Zamorski otrok. Ilustrovani mesečnik za mladino. Dobi se lahko v vseh avstrijskih jezikih. Cena s poštnino K 1'—.

Zamorski otrok (posebno za **šolske knjižnice**), lepo rdeče vezan, stane K 1'40 in se dobijo razni letniki. **Zamorski otrok**, posamezni zvezki 10 vinarjev. Naslov naročbe glej na 2. strani ovitka.

Duševne prednosti za pospeševalce in dobrotnike Klaverjeve družbe.

Deležni so:

1. 500 sv. maš, ki jih vsako leto berejo afriški misijonarji za dobrotnike;
2. vsega zaslužnja in vseh molitev misijonarjev v Afriki, katere podpira Družba;
3. molitev izpreobrnjenih zamorcev in hvaležnosti mnogih zamorskih otrok, ki se krstijo v smrtni uri;
4. del in delovanja družbenic v zavodu sv. Petra Klaverja;
5. molitev, ki jih opravlja za nje vsak dan Družba;
6. sv. maše, ki se daruje tretjo nedeljo vsakega meseca v njihov namen, in sv. obhajila, ki ga darujejo ta dan vsi udje za nje;
7. po njih smrti sv. maše, ki služi tretji petek vsakega meseca za njihov dušni mir, in istotako sv. obhajila, ki ga darujejo vsi udje zavoda v ta namen;
8. sv. maše, ki se daruje vsako leto meseca novembra za umrle podpornike in dobrotnike.
9. pospeševalci duhovniki uživajo še posebne duševne prednosti; tozadevni podatki se dobijo na zahtevo zastoj.

Misijonski spisi in povesti

iz peresa glavne voditeljice Družbe sv. Petra Klaverja
grofice Mr. T Ledóchowske.

Pomoč z Afriko.

**Apostolstvo Marijinih kongregacij z ozirom
na poganske misijone.**

Za mladino:

Škapulir sužnja.

**Povest o srebrnjaku, ki bi bil rad šel v
Afriko.**

Maričina grlica.

**Zgodba male Marije, ki bi bila tako rada
imenitna postala.**

Cena vsaki brošuri 10 vinarjev, s poštnino 13 vin.

Naroča se: Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Pred Skolijo 8, II. nadst.